

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΛΙΝΤΩΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ — ΙΟΥΝΙΟΣ

1939

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ Α.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",
46 — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — 46
ΑΘΗΝΑΙΙ

Ε.Σ.Α.Τ.Ε.Κ.Ε.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

Le haut du ravé.

Κύριε Χάρη,

Ὁ φίλος κ. Κ. Οὐράνης, γράφοντας στὴ «Νέα Ἑστία» τῆς 1ης τοῦ Φλεβάρη ἔ. ἔ. γιὰ τὴ φιλολογικὴ ζωὴ στὴ Ρουμανία, σημειώνει καὶ τὸ ἑξῆς : «Αὐτοὶ (οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων) εἶναι ἐκεῖνοι «qui tiennent le haut du ravé»—γιὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν ἀμετάφραστη αὐτὴ γαλλικὴ ἔκφραση». Στὶς λαογραφικὲς, λοιπόν, σημειώσεις μου, καὶ εἰδικὰ σὲ κεινὲς ὅπου ἔχω συγκεντρώσει διάφορες λέξεις καὶ φράσεις λαϊκὲς ἀπὸ τὴ Μεσσηνία κυρίως, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴ Λακωνία, ποὺ ἔχουν γαλλικὴ τὴν προέλευση (γλωσσικὰ λείψανα τῆς Φραγκοκρατίας), ὑπάρχει καὶ ὁ γαλλικὸς αὐτὸς ιδιωτισμὸς «je tiens le haut du ravé», ποὺ τὸν ἄκουσα πιστὰ μεταφρασμένο σ' ἓνα χωριὸ τῆς Μάνης, ἀπὸ τὰ πλησιέστερα εἰς τὴν Καλαμάτα, ὅπου τὸ νόημα τοῦ ιδιωτισμοῦ αὐτοῦ, ποὺ εἶναι : «Κρατῶ ἢ κατέχω τὰ πρωτεία», ἀποδίδεται μὲ τὴ φράση : «Βαστῶ τὴν κορυφὴ τῆς ρούγας (δρόμου στενοῦ, ποὺ εἶναι συνηθέστατα λιθοστρωμένον, καλντιρίμι)». Στὰ χωριά, καθὼς εἶναι γνωστὸ, γυναῖκες καὶ ἄνδρες (ιδίως γυναῖκες), ὅταν δὲν ἔχουν ἐργασία (τίς γιορτὲς ἢ τὰ βράδια τοῦ καλοκαιριοῦ), βγαίνουν καὶ κάθονται στοὺς στενοὺς δρομάκους των (ροῦγες), ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος κ' ἀπὸ τ' ἄλλο, καὶ κουβεντιάζουν. Ἐκεῖ διακρίνονται καὶ οἱ πιὸ μυαλωμένοι ἢ μυαλωμένες, μὲ τίς ἔξυπνες κουβέντες των. Ἔτσι ἄκουσα μιὰ γυναῖκα νὰ λέει σὲ ἄλλες, γιὰ κάποια γειτόνισσά της : «Ἄστε τὴν αὐτὴ, γιατί θαρρεύει (νομίζει) πὼς βαστάει τὴν κορυφὴ τῆς ρούγας». Ἐδῶ εἰς τὴν Καλαμάτα καὶ εἰς τὴν Μεσσηνία βρίσκεται σὲ χρῆση, μὲ τὸ ἴδιο νόημα, ἢ γνωστὴ λαϊκὴ ἔκφραση «βαστάει τὰ σκῆπτρα».

Δὲ μπορῶ νὰ ξέρω, ἂν ὁ γαλλικὸς αὐτὸς ιδιωτισμὸς ἔχει τόσο παλιὰ τὴν ἱστορία, ὥστε νὰ εἶναι δυνατό νὰ χαρακτηρισθῆ κ' αὐτός, καθὼς τὸν ἄκουσα, σάν ἓνα γλωσσικὸ λείψανον ἀπὸ τὸ πέρασμα τῶν Φράγκων. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ μένει ἀναμφισβήτητο, εἶναι ἡ πιστὴ ὁμοιότητα (μπορεῖ κ' ἀπὸ ἀπλή σύμπτωση) ποὺ ὑπάρχει ἀνάμεσα εἰς τὴν παραπάνω γαλλικὴ ἔκφραση καὶ εἰς τὴν ἄλλη, ποὺ ἄκουσα ἀπὸ τὴ γυναῖκα τῆς Μάνης, καὶ ποὺ αὐτὴ δὲν εἶναι δυνατό, βέβαια, νὰ πολιτογραφηθῆ εἰς τὴ λογοτεχνικὴ μας γλῶσσα, γιὰ νὰ μένη ἔτσι ὁ γαλλικὸς ιδιωτισμὸς ἀμετάφραστος, ὅπως ὁ κ. Κ. Οὐράνης πολὺ σωστὰ τὸν ἐχαρακτήρισε.

Φιλικώτατα
ΠΟΤΗΣ ΨΑΛΤΗΡΑΣ

Ἡ Εἰκονογράφους τοῦ τεύχους.

Ὁ « Ἄνθρωπος μὲ τὸ γαρύφαλλο », ποὺ δημοσιεύεται ἐκτὸς κειμένου σὸ τεῦχος τοῦτο, εἶναι ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ἔργα τοῦ μεγάλου Φλαμανδοῦ ζωγράφου Van Eyck. Ἡ εἰκονογράφηση τοῦ μυθιστορήματος « Ὁ Ἰδιοκτήτης » γίνεται ἀπὸ τὸν κ. Τάσσο. Ἡ εἰκὼν ποὺ συνοδεύει τὸ κεφάλαιον τοῦ μυθιστορήματος « Τὸ

Ποστάλι τῆς Ἄσπρης Θάλασσας » εἶναι ξυλογραφία τοῦ γαλλικοῦ πρωτοτύπου.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣἘνα ἀνέκδοτο γράμμα
τοῦ Βαλαωρίτη.

Τὸ περασμένο καλοκαίρι, ἐρευνώντας μὲ τὴν ἄδεια καὶ τὴ σοφὴ καθοδήγηση τοῦ σεβαστοῦ καθηγητῆ μου κ. Σωκρ. Β. Κουγέα τὸ συγκεντρωμένο σὸ εἰδικὸ τμήμα τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης Ἀρχεῖο τοῦ Ἀσώπιου, κατὰ καλὴ τύχη βρῆκα δυὸ γράμματα, ποὺ ὁ Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης εἶχε στείλει στὸν Κωνσταντῖνον Ἀσώπιον, τὸ φωτεινὸ καὶ πολυξαιρο φιλόλογο, τὸν πρωτοπόρο τῆς νεοελληνικῆς Ἀναγέννησης.

Ἡ πρώτη ἐπιστολὴ γράφηκε εἰς τὴν Κέρκυρα, στίς 22 Ἰουνίου 1857, καὶ δημοσιεύτηκε πολὺ ἀργότερα, τὸ 1930, ἀπὸ τὸ Λίνο Πολίτη⁽¹⁾, διαφωτιστικὰ σχολιασμένη. Ἐδῶ ὁ Βαλαωρίτης ἀφίνει τὴ θύμηση νὰ τρέξει στὰ χρόνια τὰ παλιά, νοσταλγικὸ ταξίδι σ' εὐτυχισμένες ἐποχές, καὶ κατοπινὰ, ἐπιλογικά, θίγει τὸ σολωμικὸ πρόβλημα, ἐκφράζοντας ἄλλη μιὰ φορὰ τὴ γνώμη, πὼς τὰ κατάλοιπα τοῦ Ἑφτανησιώτη ἱραγουδιστῆ δὲ δικαίωσαν, ὅσο θὰ ἔπρεπε, τὴ γλυκιά προσμονὴ καὶ τὴν κρυφὴ λαχτάρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Τὸ γράμμα τὸ δεύτερον, ἀπόκριση σὲ δημοσιευμένους⁽²⁾ ἐπαινετικὲς κρίσεις τοῦ Ἀσώπιου, μένει ἀνέκδοτο ὡς τὰ σήμερον. Ἀντιγράφω πιστὰ τίς 3 σελίδες (0,188×0,123) τοῦ χειρογράφου, τηρώντας τὰ λιγοστά του ὀρθογραφικὰ λάθη.

Ἐν Λευκάδι τῇ 18 Σεπτ. 1861 ε.ε.

Ἐπιπροσφιλέστατε καὶ σεβαστέ μοι διδάσκαλε.

Ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει πλέον ἐλπίς νὰ σᾶς ἀπασθῶ ἐκ τοῦ πλησίον, ἐπιτρέψατέ μοι τοῦλάχιστον μακρόθεν νὰ ἐκφράσω πρὸς ὑμᾶς τὴν βαθυτάτην μου εὐγνωμοσύνην διὰ τὰς ἐκφράσεις ὧν (sic) φιλοφρόνως ἐποιήσατε χρῆσιν ὑπαινιχόμενοι τ' ὄνομά μου ἐν τῇ πρὸς τοὺς Ἑπτανησίους φίλους σας ἐσχάτως δημοσιευθείσῃ εὐχαριστηρίῳ ἐπιστολῇ.

Ἐπειδὴ ἐπράξα ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος πάντων ἵνα τύχω παρ' ὑμῶν τοιούτων ἐπαίνων; Ἡ Ἠπειρος, ἡ τάλαινα αὐτὴ πατρίς τῶν μαρτυρίων καὶ τῶν ἀκάρπων ἀγῶνων, δὲν ἔχει ἀνάγκην στεναγμῶν

(1) [Λίνου Πολίτη], Ἀνέκδοτο γράμμα τοῦ Βαλαωρίτη πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον Ἀσώπιον, «Νέα Ἑστία» Ζ' (1930), σ. 125-27.

(2) Δὲν μπόρεσα νὰ πληρωθῶ, σὲ ποιά ἐφημερίδα ἢ περιοδικὸ φιλαξενηθῆκε τὸ «Πρὸς Ἑπτανησίους» γράμμα τοῦ Ἀσώπιου. Δὲ σημειώνουν τίποτε τὸ σχετικὸ οἱ μελετητὲς καὶ βιβλιογράφοι τοῦ Βαλαωρίτη, Κωστῆς Παλαμάς, Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης (1824-1924), Ἀθῆναι 1924, σελ. 137-41. Β. Πατριάρχης, Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου : Ποιήματα Ἀνέκδοτα 1937 σ. γ-α', καὶ Γ. Βαλέτας, Δ. Βερναρδάκη : Ψευδορρωμαντισμοῦ Ἐλεγχος. Τὸ Νέον Κράτος, 1938. Τεύχη 9, 10, 11, σελ. 594-604, 731-741, 840-852, καὶ ὁ βιβλιογράφος τοῦ Ἀσώπιου Εὐάγ. Φωτιάδης, Κωνσταντῖνος Ἀσώπιος (1785-1872), Γενικὴ Ἑλληνικὴ βιβλιογραφία, τευχ. 7, Μάιος 1935, σελ. 104-09.

καὶ δακρύων, δὲν ἔχει ἀνάγκη νερῶν ἰσμάτων. Ἡ στοργὴ τῶν τέκνων τῆς δὲν ἐξαρκεῖ πλέον εἰς θεραπείαν τῶν πόνων καὶ τῶν βασάνων τῆς. Κ' ἐγώ, ἐγὼ δὲν τῆ ἐπρόσφερα ἢ μὴ κλαυθμούς καὶ ἀγάπην.

Ἡ Ἡπειρος θέλει βραχίονας στιβαροὺς καὶ στήθη ἀνδρικά. Θέλει ν' ἀκούσῃ κλαγγὴν ὄπλων, ἤχον πολεμικῶν σαλπύγγων. Τὰ κρούσματα τῆς φόρμιγγος τῶν ῥαψωδῶν ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν προπατόρων δὲν ταράττουν πλέον τὸν ὑπνον γωνιάς ἀφημαγμένης· ὁ λήθαργος εἶναι βαθύς, θανάσιμος νάρκη ἐπεχειλᾷ (sic) νὰ εἰσδύσῃ μέχρι καρδιάς. Ἀπέναντι τοιαύτης γενικῆς λιποθυμίας, ἐνῶ ἡ Ἡπειρος προσμένει ν' ἀκούσῃ τὴν φωνὴν ἐνός Βλαχάβα ἢ τὴν βροντὴν τοῦ πυροβόλου ἐνός Παλαιοπούλου, πρὸς εἰ νὰ προσκαλῶμεν αὐτὴν ἵνα, ὡς ἐν πενθίμῳ τελετῇ, ἀκροασθῇ τοῦ μνημοσύνου τῶν τεθνεότων;

Ἐσβαστέ μοι διδάσκαλε, ἀπὸ τεσσάρων ἤδη ἑκατονταετηρίδων, ὡς γυναῖκες θρηνοδοί, μοιρολογοῦμεν καὶ κλαίμεν. Ἀλλὰ τὰ δάκρυα δὲν θραύουν ἀλύσας, δὲν πλύνουν αἵματα καὶ κηλίδας, δὲν ἀποτινάσσουν ζυγόν. Οὐδεμία ποιητικὴ ἀρμονία, ὅσον καὶ ἂν εἶναι θεόπνευστος, δὲν δύναται νὰ ἐξάψῃ τὴν φαντασίαν ὅσον ἡ ὁσμὴ τῆς πυρίτιδος. Οἱ Μαυροβουνιώται μαχόμενοι σήμερον τὸν ὑπὲρ Πατρίδος ἱερὸν ἀγῶνα, συντάσσουν ὕμνον θαυμάσιον καὶ χαράττουν αὐτὸ ἀνεξαλείπτως διὰ τῆς αἰχμῆς τοῦ ξίους ἐπὶ τῶν αἰωνίων σελίδων τῆς Βίβλου τοῦ μέλλοντος. Πᾶσα ἐχθρική κεφαλὴ ἀποτεμνομένη ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης παρίσταται ὡς ἔμμετρος συλλαβὴ πρὸς ἀπαρτισμὸν στίχου. Ἴδου ποῦ ὑπάρχει σήμερον ἡ ἀληθὴς ποίησις· τὸ εἶπεν ὁ Βικτωρ Ἐμμανουήλ, τὸ εἶπεν ὁ Γαριβάλδης, ὡς ἄλλοτε τὸ ἐκήρυξε πρὸ αὐτῶν ὁ Σαμουήλ ἀπὸ τὸ Κιάφας καὶ ὁ Διάκος ἐν ταῖς Θερμοπύλαις. Πότε πρὸς Θεοῦ καὶ ἡμεῖς οἱ νεώτεροι θ' ἀκούσωμεν τὸ κήρυγμά των;

Ἄς βλαστήσωσι νέαι παραφυάδες ἀπὸ τοῦ γηραιοῦ κορμοῦ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς δάφνης καὶ τότε ἐλθέτωσαν μετὰ τῶν ἡρώων καὶ ποιητῶν ἵνα δρέψωσιν ἀπὸ τῶν κλάδων αὐτῶν τὰ φύλλα. Ὑπὸ τὴν σκιάν των κυπαρίσσω ἐπινίκιοι ὕμνοι δὲν ψάλλονται, τὰ δὲ χῶματα τῶν μνημάτων μας ἐξηντλήθησαν, οὔτε δύναται πλέον ν' ἀποδώσουσι καρπούς καὶ ἄνθη ἂν πάλιν δὲν τὰ ποτίσωμεν διὰ τοῦ αἵματός μας.

Ἄλλ' ἄς μὴ ἀπελπισθῶμεν. Πανταχόθεν ἐγείρονται θύελλαι καὶ ἀγγέλλονται τρικυμῖαι. Εἶναι ἀρὰ γε πεπρωμένον μόνον τὸ ἔδαφόν μας νὰ μείνῃ ἀτάραχον, μόνον ἐπὶ τῶν ὁρέων μας νὰ μὴ σωρευθῶσι νέφη; Ὁ Πίνδος, ὅστις δι' ἐμοῦ σᾶς ἀσπάζεται, ὡς ἂν νὰ προσησθάνετο τὴν μέλλουσαν ἀνέγερσίν του, ὑψοῦται σήμερον ἐνώπιόν μου γιγαντωδέστερος παρά ποτε καὶ φοβερώτερος...

Ἡ ὥρα εἰσίσταται καὶ πρὶν ἢ καταλύσῃτε τὸν βίον πέποιθα ὅτι θέλετε τύχε παρά Θεοῦ τῆς χάριτος ἵνα ἀσπασθῆτε τὸ πατριον ἔδαφος, ἀπελευθερωμένον ἤδη καὶ φρουρούμενον ὑπὸ τῆς σημαίας τῆς μεγάλης ἑλληνικῆς ἐθνότητος.

Ὁ φίλος καὶ μαθητῆς σας

Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης.

Ἡ Γ. Πληροφοροῦμαι ὅτι ὁ ἀναδεκτὸς μου Γεώργιος Στεφανίτζης (1) μελετᾷ νὰ καθυποβληθῇ εἰς ἐξέτασιν ὅπως ἀναδειχθῇ διδάκτωρ. Εὐελπίζομαι ὅτι θέλει εὐδοκιμήσει. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπάρχει ἀνάγκη κατεπείγουσα ἵνα παρευρεθῇ ἐνταῦθα κατὰ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον, λαμβάνω τὴν τόλμην νὰ σᾶς παρακαλέσω ἵνα διευκολύνετε εἰς αὐτὸν τὴν ὁδὸν αἴροντες πᾶν πρόσκομμα δυνάμενον νὰ φέρῃ χρονοτριβήν.»

Ὁ βροντόφωνος πολεμάρχης τῆς Λευκάδας εὐχαριστεῖ συγκινημένα τὸ δάσκαλό του καὶ ἀφοσιωμένος πάντοτε στὴν ἰδέα τοῦ γενικώτερου ἐθνικοῦ ξεσηκωμοῦ, πλαταίνει τὰ ὄρια τῆς τυπικῆς ἀπάντησης καὶ μιλάει γιὰ τὸ μεγάλο τῆς ζωῆς του ὄνειρο, γιὰ τὸν ἀνικανοποίητο πόθο, γιὰ τὴν λευτερίαν τῆς Ἡπειρος, γιὰ τὸ λυτρωμὸν τῆς σκληρωμένης χώρας. Τί ὁμορφα ρίχνει στὸ χαρτὶ αἰσθήματα καὶ σκέψεις! Ἡ πέννα φλογισμένη χαράζει ἄσβηστα καφτὲς τίς λέξεις. Κάθε φράση κλείνει ἕνα κομμάτι τῆς καρδιάς. Καρδιά καὶ νοῦς συνταιριάζονται καὶ ἐνώνονται σ' ἀρμονικὴ μελωδίαν, σ' ἐμπνευσμένο τραγούδι. Ὁ Λευκαδίτης ποιητῆς, χωρὶς ξελαγιασμένους μακαρονισμούς, χωρὶς ἀκροβατικὰς ἀερολογίας, χωρὶς τὰ συνηθισμένα ρητορικὰ σαχλολογήματα, χάρισε λαμπρὸ ὑπόδειγμα πατριωτικοῦ ὕφους.

ΚΩΣΤΑΣ Α. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΣ

ΑΡΧΑΙΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

Τὸ εὔρημα τῆς Βάρης.

«Τὰ ἀγγεῖα τῆς κλασικῆς ἐποχῆς εἶναι μόνον μιὰ ἀνταύγεια τῆς ὁμορφιάς· τὰ ἀγγεῖα τῆς ἀρχαϊκῆς ἐποχῆς εἶναι ἡ ἴδια ἡ ἀρχαϊκὴ ὁμορφία.»

Τὰ λόγια αὐτὰ ἐνός μεγάλου γνώστη τῆς ἀρχαίας ἀγγειογραφίας θὰ ἔφταναν γιὰ νὰ ἐξηγήσουν τὸ πάθος ποῦ σπρώχνει τελευταῖα πολλοὺς ἀρχαιολόγους εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ἀρχαϊκῶν ἀγγείων, ἂν ἡ κλίση πρὸς τὴν ἀρχαϊκὴν τέχνην δὲν ἦταν γενικὸ φαινόμενο τῆς ἐποχῆς μας. Τελευταῖα μάλιστα, μετὰ τὴν νέαν ἀνακαλύψει καὶ ἐρευνῆς ποῦ προχώρησαν τὴ γνώση μας ὡς τίς πρὸ προίμες ἐκδηλώσεις τῆς ἀρχαϊκῆς ἐποχῆς, τὸνώθηκε καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μας γιὰ τὰ δημιουργήματά της. Δὲν τὰ κρίνουμε πιά μετὰ τὴν συγκατάβαση τῶν παλιότερων σὰν προδρομοὺς μόνον τῶν κλασικῶν, ἀλλὰ ἐκτιμοῦμε καὶ ἀπολαβαί-

(1) Ὁ ἀναδεκτὸς τοῦ Βαλαωρίτη, κατὰ τὰ ἐπίσημα πανεπιστημιακὰ βιβλία, πῆρε τὸ διδακτορικὸ δίπλωμα τῆς Νομικῆς Σχολῆς τὴν 1η τοῦ Φλεβάρη τοῦ 1862, μετὰ τὸ βαθμὸν καλῶς. Τότε πρῶτα εἶταν ὁ Κ. Ἀσώπιος καὶ κοσμητορὸς τῆς Νομικῆς Σχολῆς ὁ Κ. Φρεαρίτης. Ὁ Στεφανίτζης, χρόνια δικηγόρος ἐπὶ τῆς Λευκάδας, ἔστρεψε πάντα σεβασμὸν καὶ ἐκτίμησιν πρὸς τὸ μεγάλο εὐεργέτη καὶ προστάτη του. Μάλιστα ἐπὶ τὴν κηδεῖαν τοῦ ἐθνικοῦ ποιητῆ, ἐκπρόσωπος τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐβγάλε θερμὸν λόγο. Ἡ ἐπικήδεια ὁμιλία βρίσκεται εἰς τὰς σελίδας 6 καὶ 7 τοῦ τεύχους «Ἐπὶ τῷ ἄωρῳ θανάτῳ Ἐθνικοῦ ποιητοῦ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου, τελευτήσαντος τὴν 24 Ἰουλίου 1871», τύποις Γ. Χριστοδουλοπούλου. Τὸ φυλλάδιον δὲ φέρνει χρόνον καὶ τόπον ἐκδόσεως. Εἶναι ὁμοῦ βέβαιον ὅτι τυπώθηκε ἐπὶ τῆς Λευκάδας τὸ 1871.